

ørerne et tilbud, som færingerne ikke kan sige nej til. Jeg tror nok, at hun citerede en mafia-film, men det er så i orden. Billedet er meget godt. Man må altså prøve at finde et tilbud til Færøerne, som vi ikke kan sige nej til, og som imødekommer landsstyret det meste af vejen, som et stort flertal af os kan være tilfredse med, og som er folkeretligt tilfredsstillende i traktat-periodens aftalte forløb.

Jeg støtter statsministerens erklæring i morges om, at forhandlingerne skal gå stærkt, skal afklare fremtidig overførelse af al kompetence til Lagtinget og skal ende i en klokken aftale med fastlagt tidsramme for begyndelse og afslutning, hvor suveræniteten bestemmes på et fastlagt tidspunkt af Færøerne selv.

Vores muligheder ifølge hvidbogen er følgende: Vi kan udtømme mulighederne i hjemmestyreløven, men denne løsning ændrer ikke Færøernes forfatningsmæssige stilling, og den støttes kun af Sambandspartiet og et færøsk mindretal, og derfor er den utilfredsstillende.

For det andet har vi mulighed for et mere rummeligt hjemmestyre inden for den danske grundlov. Råderummet for sådanne ordninger er dog begrænset. De støttes næppe af Sambandspartiet og kun til dels af det færøske Socialdemokrati, hvis jeg har opfattet dem rigtigt, og er derfor unacceptable for det færøske flertal, for landsstyret vil ikke støtte det.

Den tredje mulighed er vidtgående selvstyre inden for en ændret dansk grundlov, men den går vist heller ikke, fordi en grundlovsændring tager alt for lang tid og er ganske usandsynlig med kun dette formål.

Så er der den fjerde mulighed, og det er den associerede statsforbindelse, free association. Denne løsning flytter nemlig interessen bort fra spørgsmålet om, hvorvidt Færøernes statsretlige stilling er i overensstemmelse med den danske grundlov. Associeret statsforbindelse går helt hen til suverænitetsstærskelen og gør det muligt og formelt nemmere at skifte til suverænitet. Jeg regner med, at den ordning støttes af landsstyret og til dels af Socialdemokratiet, alt efter hvor suverænitetssynspunktet passes ind i den ordning.

Denne sidste mulighed, associeret statsforbindelse, imødegår også Lagtingets opposition, Sambandspartiet og Socialdemokratiet, håber jeg i hvert fald. Disse tilsteder i deres mindretalsbetænkninger landsstyrets aftale i udkast. Og hvis jeg må få lov at citere for formanden: Det mindretal i Lagtinget siger bl.a., at en ny

ordning mellem landene med klar myndigheds- og ansvarsfordeling er vigtig, en ordning, som klart giver Færøernes Lagting øverste myndighed i overtagne anliggender, hvor der ikke er begrænsninger for, hvilke sagsområder der kan blive overtaget, og dette bestemmes kun af Lagtinget.

Endvidere siger den færøske lagtingsopposition, at der skal arbejdes hen imod økonomisk selvhjulpethed med bevaret velfærd. Færøerne skal selv bestemme den udenrigspolitiske kurs i færøske sager; det er ganske vist ikke suverænitet, men dog hen imod det. Desuden er Lagtingets mindretal enig i, at tiden er moden til ændringer, og der er vi alle sammen enige, nok også med regeringen.

Der er mange facetter i forhandlingerne. Jeg tænker især på sikring af vore borgeres fremtidige gensidige rettigheder og pligter i hinandens lande. Det er meget væsentligt. Men jeg foregriber næppe begivenhedernes gang ved at sige, at suveræniteten og nedtrapning af bloktilskuddene kommer til at indgå som centrale elementer, måske de mest centrale, i aftalens endelige udformning. Samspillet mellem disse, suverænitetstidspunktet og nedtrapningen af bloktilskuddene er som buen, der spændes, og pilen der på fastlagt afstand skal ramme målet. Dette samspil bliver afgørende for, om vi opnår en tilfredsstillende aftale. Jeg er i hvert fald optimistisk.

Hvis regeringen mener sit løfte alvorligt om at ville en ny ordning mellem Færøerne og Danmark, så må aftalen fastlægge tidspunktet for dens begyndelse, helst i år 2001, og for dens afslutning, hvad enten det bliver om 10, 15 eller 20 år, hvori det sikres Lagtinget og det færøske folks endelige beslutning om sin suverænitet. Det ved vi forhåbentlig med sikkerhed, når Folketinget mødes igen i efteråret og skal behandle og vedtage folketingsloven, som sætter Danmarks fremtidige forhold til Færøerne i kraft.

Der kommer en ny lov. Hvor længe de færøske medlemmer bliver en del af Folketinget afhænger af den nye aftale. Det bliver et historisk øjeblik, hvis jeg oplever selv at stemme mig ud af Tinget som en del af Folkeflokkens politiske målsætning lige siden 1940, som nemlig er at nedlægge de færøske folketingsmandater for derved at styrke demokratiet på de selvstændige Færøer.

**Jóannes Eidesgaard (FÆR):**

Statsministeren og Dylan har fuldstændig ret, når de siger, at tiderne skifter, og forholdene